

Överenskommelsen om
samverkan mellan idéburna
organisationer och Borås Stad

Varför ska vi samverka?

Vårt samhälle förändras i allt snabbare takt vilket skapar nya komplexa utmaningar. Sociala och miljömässiga utmaningar som inte längre går att lösa av enskilda aktörer. Samverkan mellan den offentliga sektorn och det civila samhället blir därför en allt viktigare pusselbit för att möta dessa utmaningar och kunna nå de globala målen i Agenda 2030.

I Borås har vi en lång tradition av ett livskraftigt och aktivt civilsamhälle och de idéburna organisationerna är viktiga aktörer i samhället.

Det civila samhällets organisering är betydelsefulla då de:

- samlar människor utifrån sina intressen och skapar verksamhet som ger gemenskap och mening.
- bidrar till bevarandet av demokratin, genom sin organisering och att göra olika röster hörda och
- bidrar med positiva krafter och nya idéer i välfärden.

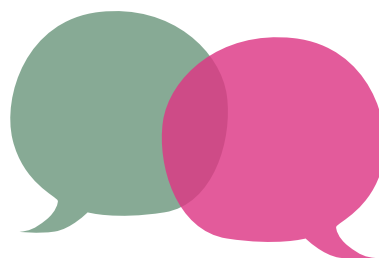
Genom att bygga upp en hållbar struktur för samverkan mellan den idéburna och offentliga sektorn kan reella behov snabbare identifieras och resurser tas tillvara på bästa sätt. Det är en förutsättning för att vi framgångsrikt ska kunna arbeta för en god samhällsutveckling med bättre välfärd, rikare fritid, stärkt demokrati och minskat utanförskap i Borås och det tjänar vi alla på.

Vad ska vi samarbeta kring?

Borås vision beskriver den gemensamma framtidsbilden av ett hållbart Borås. En bild som formats utifrån vad medborgare, civilsamhället, näringslivet, akademien och Borås Stad gemensamt vill.

Invånare, idéburna organisationer och Borås Stad ska tillsammans arbeta för att nå visionen om ett ekologiskt, socialt, och ekonomiskt hållbart Borås med lika rättigheter och möjligheter för alla. Centrala områden som lyfts av både idéburna organisationer och Borås Stad är demokrati, folkhälsa, integration, gemenskap och social sammanhållning.

Alla som bor i Borås ska ha möjlighet att engagera sig utifrån sina intressen och ambitioner utan någon form av diskriminering. Alla bidrar till det gemensamma samhället, oavsett var i livet man är, vilken livssituation och bakgrund man har. Mångfald är en resurs som tas tillvara genom dialog med invånare. En annan form av mångfald är att ta tillvara idéburnas kvalitet som utförare i välfärden.

Hur ska vi samarbeta?

Målet är att staden och de idéburna ska vara jämbördiga i mötet och att vi ska känna tillit till varandra. I verkligheten har vi sällan jämlika resurser och det kräver respekt för våra olika förutsättningar och roller. Våra olika organisationer styrs och fungerar också på olika sätt och vi är olika stora vilket påverkar maktbalansen.

Grunden i civilsamhället bygger på ideellt, frivilligt arbete i föreningar och andra organisationer, som trossamfund, studieförbund, sociala företag och stiftelser. Det finns också aktörer utan formell organisation, till exempel olika nätverk. Dessa organisationer har samhällsnytta och medlemsnytta som främsta mål, samt tar tillvara befolkningens och samhällets intressen utan ekonomisk vinst. Samlingsnamnet för dessa i Borås är ”**idéburna organisationer**”.

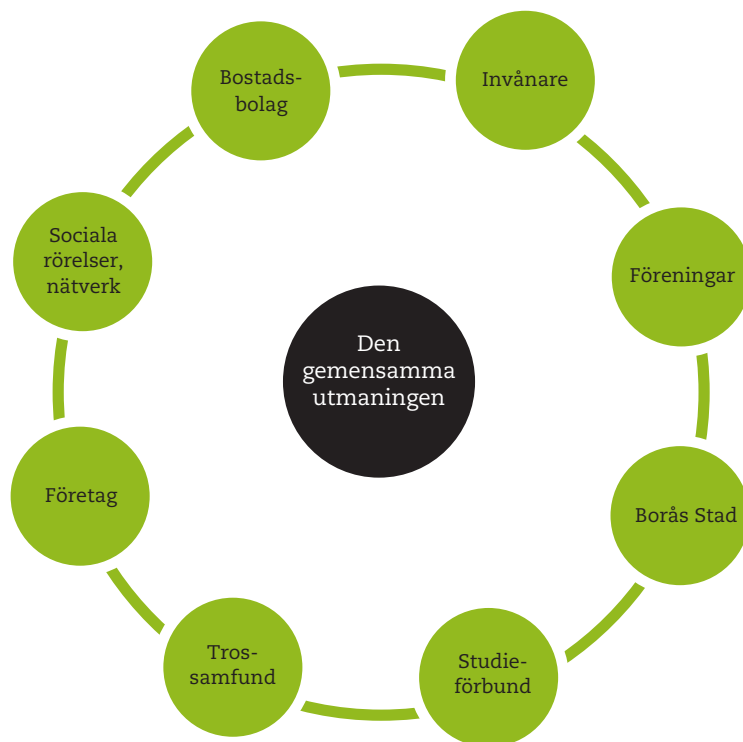
Kommunen har många olika uppdrag, som bestäms av ett flertal olika lagar som reglerar verksamheter. Inom vissa områden har staden självbestämmande och kan i detta åta sig uppgifter som den själv tycker är viktiga. Politiker väljs genom offentliga val vart fjärde år och de styr kommunen genom planer och beslut. Tjänstepersoner och andra anställda ansvarar för verksamheten utifrån de förtroendevaldas inriktning. De folkvalda politikerna beslutar om olika vad som ska göras, däribland fördelningen av pengar. Tjänstepersoner arbetar med hur verksamheten ska genomföras.

För att bevara och stärka relationerna har vi identifierat det **arbetsätt** och det **förhållningsätt** vi behöver ha till varandra. För att uppnå en långsiktig samverkan har vi också identifierat **gemensamma utvecklingsområden**.

I samverkan behöver vi sätta den gemensamma utmaningen i centrum och ställa oss som en av flera aktörer i en cirkel.

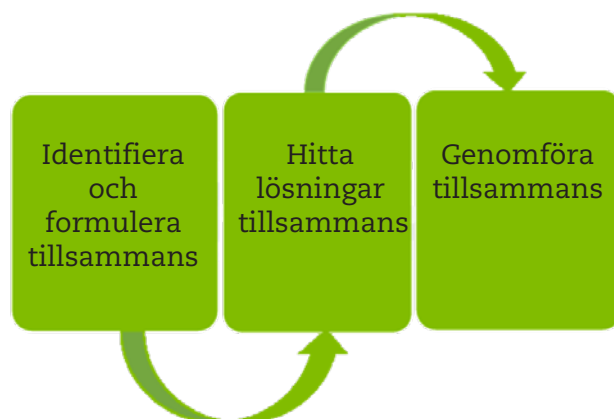
Genom detta perspektiv skapar vi förutsättningar för att mötas på mer lika villkor med delat ansvar när vi samverkar.

Delaktighet genom hela processen

För att vi ska kunna samverka är det viktigt att alla känner sig delaktiga och har varit med och format det man ska lösa tillsammans.

Figuren visar hur vi behöver ta tillvara på varandras styrkor och kompetenser för att identifiera, forma, hitta lösningar och genomföra lösningar på den gemensamma utmaningen.

Gemensamma förhållningssätt

Idéburnas självständighet och oberoende ska bevaras när vi samarbetar

Idéburna behöver kunna bevara sin identitet och få vara självständiga och oberoende i mötet med Borås Stad. De idéburna ska kunna vara kritiskt granskande mot Borås Stad och samtidigt verka självständigt i förhållande till kommunen och andra idéburna organisationer.

Vi tar tillvara på varandras kvalitéer när vi samarbetar

I och med att vi fungerar olika har vi också särskilda kvalitéer som vi bidrar med. Vi behöver ta tillvara kunskap och erfarenheter och lita på varandras förmågor. I samverkan avgör vi gemensamt vad som är kvalitet och hur uppföljning och utvärdering ska ske.

Vi är öppna och ger varandra insyn i varandras verksamheter

Vi behöver få förståelse för varandras organisering och uppdrag. Att vi är öppna och har insyn i varandras verksamhet skapar förståelse för varandra och bidrar till att stärka tilliten mellan varandra som är viktig om vi ska kunna samarbeta.

Vi jobbar långsiktigt och möts regelbundet i dialog

Långsiktighet är en förutsättning för att kunskap och erfarenhet ska utvecklas och tas tillvara. En långsiktig samverkan kräver bred och formell förankring hos såväl idéburna organisationer som kommunen. För att båda parter ska känna trygghet behövs förutsägbara villkor och former.

En kontinuerlig dialog mellan kommunen och idéburna organisationer är grundläggande för att vi ska kunna arbeta tillsammans. För en god dialog krävs kunskap, engagemang och förståelse för varandras uppgift, villkor och förutsättningar.

Gemensamma utvecklingsområden

För att uppnå en långsiktig samverkan har vi identifierat utvecklingsområden.

Involvera varandra tidigt i planeringsprocesser

För att kunna samverka behöver man både från kommunens håll och idéburna organisationer få komma in så tidigt som möjligt i utvecklingsarbete. Borås Stads nämnder och förvaltningar behöver utveckla arbetssätt för att säkerställa att idéburna organisationer involveras i de planeringsprocesser när fler aktörer behövs för att beskriva problemet och kunna lösa det.

Det finns forum där vi återkommande möts och lär om varandra och kan utveckla samverkan

För att bevara goda relationer och att möjliggöra samverkan behövs återkommande forum där vi möts kring gemensamma intresseområden. Vi har övergripande dialoger och gemensamma utbildningar där vi lär om varandra och följer aktuell forskning om metoder och modeller.

Borås Stad och idéburna organisationer ska fortsatt utveckla samarbeten i de lokala nätverken i bostadsområden och ordsråden i de fyra serviceorterna med omnejd.

Ett övergripande samråd med lika många representanter för både staden och de idéburna ansvarar för att bjuda in till utbildningar, dialoger, visa på goda exempel för att öka kunskap och förståelse för varandra och inspirera till samverkan.

Det finns forum för att bevara idéburnas röstbärande funktion

Idéburna organisationer har en viktig roll i att lyfta olika gruppers röster och kritiskt granska kommunen. Det är viktigt att de idéburna organisationerna fortsatt får komma till tals i olika referensgrupper i sakfrågor, medborgarråd och som remissinstanser.

Vi skriver samverkansavtal

Genom att formalisera arbetet genom samverkansavtal, såsom exempelvis IOP, skapas goda förutsättningar för att lyckas med samverkan. I avtalen tydliggörs våra olika roller, hur vi gemensamt följer det och hur vi ska använda våra resurser i syfte att nå målet.

Idéburna gemensamma organisering

Villkoren och förutsättningarna för att kunna samverka med staden varierar stort mellan stora och små föreningar. För att de mindre föreningarna ska kunna vara med behövs gemensam organisering. Borås Stad behöver stödja med organisatoriska resurser för att möjliggöra gemensam organisering dem emellan.

Uppföljning

Genom gemensam uppföljning skapas förståelse för varandra och vi säkerställer att samverkan fungerar och att det gemensamma arbetet går framåt.

Det behövs och en återkommande dialog kring hur samverkan fungerar mellan aktörer i konkreta samarbeten. En viktig del är hur idéburnas organisationer har kunna bevara sin identitet och självständighet. Hur man tagit tillvara på varandras kvaliteter och visat öppenhet och insyn.

Denna övergripande Överenskommelse utvärderas vart annat år enligt följande.

Områden att följa upp centralt	Ansvarig	Vilka följs upp?
Vilka arbetssätt använder nämnder och förvaltningar för att säkerställa att idéburna organisationer involveras i de planeringsprocesserna?	Fritids- och folkhälsonämnden	Nämnder/bolag
Upplevelsen från idéburna organisationer kring: • Om man blivit involverad tidigt i processer? • Om de kunna bevara sin identitet och få vara självständiga och oberoende i mötet med Borås Stad. • Om Borås Stad tagit tillvara på deras kvalité när vi samarbetet. • Om Borås Stad varit öppna och har gett insyn i sin verksamhet.	Samrådet för Överenskommelsen	Idéburna organisationer som anslutit sig till Överenskommelsen. Idéburna organisationer som är med i återkommande nätverk och råd.
Antal samverkansavtal och IOP:er?	Fritids- och folkhälsonämnden	Nämnder/bolag
Vilka forum har funnits för att bevara idéburnas röstbärande funktion	Fritids- och folkhälsonämnden	Nämnder/bolag
Vilka återkommande forum finns där Borås Stad och idéburna organisationer möts för att skapa relationer och utveckla samarbete	Samrådet för Överenskommelsen	Nämnder/bolag Idéburna som är anslutna till Överenskommen
Hur sker samverkan mellan idéburna organisationer	Idéburna organisationer i Samrådet för Överenskommelsen	Idéburna organisationer
Hur stöds idéburnas gemensamma organisering	Fritids- och folkhälsonämnden	Fritids- och folkhälsonämnden
Gemensamma kunskapshöjande insatser.	Samrådet för Överenskommelsen	Samrådet för Överenskommelsen

